

Eindejaartips voor ondernemers met een eenmanszaak of een aandeel in een firma of een maatschap - december 2007

1. Is een BV interessant voor u?

Ondernemers met een eenmanszaak, of een aandeel in een firma moeten zich elk jaar opnieuw afvragen of het niet voordelig is om hun onderneming om te zetten in een BV. Dit jaar geldt dat nog sterker dan in andere jaren vanwege de herhaalde tariefsverlaging in de vennootschapsbelasting per 1 januari 2008 (zie ook het hoofdstuk **Eindejaartips voor alle ondernemers**, onder 1). Door die tariefsverlaging wordt de BV als rechtsvorm voor een MKB-ondernemer nog aantrekkelijker dan die al was. Het verschil in belastingdruk tussen een BV en een persoonlijke onderneming, zoals een eenmanszaak of een aandeel in een firma, wordt steeds groter. De druk van de vennootschapsbelasting op de eerste € 200.000 winst in de BV komt uit op 22,4%. Bij een onderneming die onder de heffing van inkomstenbelasting valt, worden bij een dergelijk winstniveau alle tariefschijven geraakt, te beginnen met een heffing in de eerste schijf van zo'n 33%, en oplopend tot 52%. Dat verschil met de vennootschapsbelasting kan niet worden goedge maakt met de 10% MKB-winstvrijstelling en/of de zelfstandigenaftrek. Het devies is dan ook duidelijk:

ondernemers die winst van enige omvang maken, moeten nagaan of zij niet beter hun onderneming in een BV kunnen omzetten. Zeker als er naar verwachting ook de komende jaren een goede winst zal worden behaald. Dat levert op liquiditeitsbasis een substantieel voordeel op. Bij de BV-belastingdruk moet nog wel rekening worden gehouden met een aanmerkelijk-belangheffing van 25% over de winstreserves etc. in de BV, maar die heffing kan zonder al te veel problemen langdurig worden uitgesteld. Nu is het een geschikt moment om de cijfers voor deze afweging op een rij te zetten. Want als u met ingang van 1 januari 2008 als BV verder wilt, moet u direct na de jaarwisseling volop actie ondernemen.

Bij omzetting van de eenmanszaak e.d. in een BV moet met de fiscus afgerekend worden over de stille reserves en goodwill (de stakingswinst). Daarbij kan gebruik worden gemaakt van diverse fiscale faciliteiten. Naast de omzetting met fiscale afrekening kan de eenmanszaak ook fiscaal geruisloos in een BV worden omgezet. De wet stelt daartoe diverse voorwaarden. Overleg met uw adviseur welke methode in uw situatie de beste is.

2. Zorg voor een sluitende onderbouwing van het uren criterium

Het uren criterium is de sleutel tot diverse fiscale gunstregelingen voor IB-ondernemers. Denk aan de zelfstandigenaftrek, de startersaftrek, de fiscale oudedagsreserve, de aftrek voor speur- en ontwikkelingswerk, de meewerkaftrek, en vanaf 1 januari 2007 de 10% MKB-winstvrijstelling. Als u wilt voldoen aan het uren criterium moet u aannemelijk te maken dat u ten minste 1.225 uur aan de onderneming heeft besteed. Als u geen startende ondernemer bent en u verricht naast uw onderneming nog werkzaamheden (in of buiten dienstbetrekking), moet u tevens aannemelijk kunnen maken dat van de voor werkzaamheden beschikbare tijd meer dan de helft wordt besteed aan uw onderneming,

Het is noodzakelijk dat u bijhoudt hoeveel uren u voor de onderneming bezig bent en wat u in die tijd heeft gedaan. Een achteraf opgemaakte urenstaat en/of een te globale urenstaat kan ertoe leiden dat de zelfstandigenaftrek en enkele andere ondernemersfaciliteiten worden geweigerd. Bij de bestede uren moet u niet alleen denken aan de directe uren. Ook de indirecte uren kunnen meetellen. Denk hierbij aan reizen (waaronder óók het woon-werkverkeer), overleg en onderhoudswerkzaamheden, telefoongesprekken met klanten, administratievoering, etc.

3. Zonder afrekening naar een nieuwe onderneming

Vanaf 1 januari 2008 kan een ondernemer vanuit de ene onderneming zonder fiscale afrekening een andere onderneming starten. De doorschuifregeling voor de stakingswinst – die nu slechts van toepassing is als de ondernemer zijn onderneming moet staken tengevolge van overheidsingrijpen – kan vanaf 1 januari 2008 in alle gevallen worden toegepast. De ondernemer kan de winst bij staking van zijn onderneming belastingvrij reserveren en die vervolgens afboeken op de investeringen in een nieuwe onderneming. Die herinvestering moet dan wel (in beginsel) binnen één jaar na de staking van de onderneming plaatsvinden.

Deze verruiming van de doorschuiffaciliteit is van groot belang voor de MKB-praktijk! Bent u van plan om te stoppen met uw huidige onderneming en een nieuw bedrijf te starten, dan is het verstandig om deze 'overstap' uit te stellen tot begin volgend jaar.

4. Draag uw onderneming belastingvrij over

De wet inkomstenbelasting kent een algemene doorschuiffaciliteit, waarmee u uw onderneming zonder belastingheffing kunt overdragen. Benut u deze faciliteit, dan moet de bedrijfsopvolger 'in uw fiscale schoenen stappen': hij moet uw fiscale boekwaarden overnemen, uw goedkoopmansgebruik, uw resterende rechten op investeringsaftrek en verplichtingen tot desinvesteringbijtelling, enz. U kunt de doorschuiffaciliteit toepassen bij overdracht van uw onderneming in de familie of aan een derde. Voorwaarde is wél dat u ten minste drie jaar (36 maanden) de onderneming in een samenwerkingsverband voor gezamenlijke rekening hebt gedreven voordat u de onderneming geruisloos kunt doorschuiven. De doorschuiffaciliteit is ook van toepassing bij overdracht van een (gedeelte van een) onderneming aan een werknemer die tenminste drie jaar bij die onderneming in loondienst is geweest. Daarbij worden geen eisen gesteld aan de kwaliteit van de werknemer, noch aan de omvang van de dienstbetrekking: overdracht aan een parttime medewerker is zonder meer mogelijk.

Wilt u uw onderneming binnenkort aan een familielid of aan een van uw werknemers overdragen, dan kan de doorschuiffaciliteit interessant voor u zijn. Laat uw belastingadviseur de mogelijkheden eens voor u op een rijtje zetten.

5. Van meewerkaf trek naar reële arbeidsbeloning

De meewerkaf trek vervalt per 1 januari 2008. Volgens Financiën heeft deze aftrekregeling 'geen echte toegevoegde waarde als instrument om het ondernemerschap te bevorderen'. Financiën baseert zich daarbij op de uitkomsten van een onderzoek van het Economisch Instituut Midden- en Kleinbedrijf (EIM). Dat instituut adviseerde de meewerkaf trek af te schaffen, en in het Belastingplan 2008 is dat voorstel overgenomen. Uit het EIM-onderzoek blijkt dat ruim 40.000 MKB-ondernemers van deze regeling gebruikmaken.

De MKB-ondernemers die getroffen worden door de afschaffing van de meewerkaf trek zullen naar verwachting er massaal voor kiezen om hun meewerkende partner een reële arbeidsbeloning te gaan toekennen. Gehuwde ondernemers moeten bij het vaststellen van zo'n reële arbeidsbeloning wel rekening houden met de beperkende werking van de tussen echtgenoten gebruikelijke hulp en bijstand. Zie ook het nieuwsitem in BelastingBelangen 2007, nr. 3 ['Getrouwheid, hulp en bijstand' beperken meewerkbeloning echtgenoot](#).

Neem nog dit jaar de vereiste stappen om van de meewerkaf trek over te gaan naar een reële arbeidsbeloning voor uw meewerkende partner.

6. Van eenmanszaak naar man-vrouw firma: 2 x K.O.

Overweegt u uw eenmanszaak dit jaar om te zetten in een man-vrouw firma? Doe dat dan niet per 1 januari (2008), maar in de loop van het komende kalenderjaar. Voor de heffing van omzetbelasting ontstaan er dan in dit jaar twee ondernemers: uw eenmanszaak, en na de omzetting, de man-vrouw firma. Daardoor kunt u de kleine ondernemersregeling uit de omzetbelasting twee keer benutten. Dat kan u een aardig BTW-voordeel opleveren!

7. Let op de gebruikelijkheidstoets

De ondernemer die samen met zijn partner zijn onderneming drijft in de vorm van een firma of maatschap, moet bij de onderlinge taakverdeling rekening houden met de gebruikelijkheidstoets. Die toets richt zich op het aantal uren dat de partner binnen het samenwerkingsverband werkt. Daarbij tellen de gewerkte uren niet mee als de partner hoofdzakelijk (voor meer dan 70%) ondersteunende werkzaamheden verricht én derden – niet door een partnerschap verbonden personen – in eenzelfde situatie normaliter niet een firma of maatschap aangaan. De partner haalt dan de vereiste 1.225 uur per jaar niet, voldoet niet aan het uren criterium en dat kost hem of haar de zelfstandigenaftrek, de startersaftrek én de vorming van de fiscale oudedagsreserve.

Om de gebruikelijkheidstoets goed door te komen, moet de partner zich voor meer dan 30% van de werktijd bezighouden met hoofdtaken binnen de onderneming. Bij het onderscheid tussen ondersteunende werkzaamheden en hoofdtaken telt ervaring wel degelijk mee. Zorg ervoor dat u / uw partner kan aantonen dat hij / zij voor ten minste 31% van de werktijd een hoofdtaak binnen de onderneming verricht.

8. Ondernemers in een maatschap: let op uw aansprakelijkheid!

Bent u maat in een maatschap? Bedenk dan dat uw aansprakelijkheid per 1 januari 2008, met de invoering van de nieuwe wetgeving voor personenvennootschappen, drastisch gaat veranderen. Thans bent u als maatschapslid voor een evenredig deel aansprakelijk voor de schulden van de maatschap, dat wordt een hoofdelijke aansprakelijkheid. Schuldeisers van de maatschap – vanaf 2008: de vennootschap – kunnen iedere maat hoofdelijk voor alle schulden aansprakelijk stellen. Deze nieuwe aansprakelijkheidsregel geldt uitsluitend voor schulden die op of na 1 januari 2008 zijn ontstaan. Op de hoofdelijke aansprakelijkheid geldt slechts één uitzondering: als een van de maten bij de nakoming van een opdracht niet goed presteert, en die tekortkoming kan niet aan andere maten worden toegerekend, is alleen de wanpresterende maat aansprakelijk. Als u de hoofdelijke aansprakelijkheid vanaf 2008 niet wenst, moet u op korte termijn maatregelen nemen. Uw adviseur kan u daarbij van dienst zijn.

9. Willekeurige afschrijving voor starters

Startende ondernemers kunnen hun investeringen over 2007 tot een maximum van € 295.000 willekeurig – desgewenst in één keer tot op de restwaarde of bij een investering in een bedrijfspand tot op de bodemwaarde – afschrijven. U komt in aanmerking voor deze faciliteit als u over 2007 recht heeft op startersaftrek. Dat is het geval indien u dit jaar tenminste 1.225 uur voor de eigen onderneming heeft gewerkt, in één of meer van de vijf voorafgaande kalenderjaren niet voor eigen rekening een onderneming hebt gedreven én in die voorafgaande vijf jaren niet meer dan 2x de zelfstandigenaftrek heeft toegepast.

Is 2007 het laatste jaar waarin u als starter wordt aangemerkt? Zorg dan dat u dit jaar nog maximaal investeert om de faciliteit optimaal te benutten. Door als starter de vrije afschrijving optimaal te benutten, kan over 2007 nog maximaal worden afgeschreven. Door die extra afschrijving kan een (fiscaal) verlies uit onderneming ontstaan. Dat verlies kan worden verrekend met de positieve inkomsten (bijv. vanwege uw inkomsten uit arbeid) in de drie voorgaande jaren. Dat levert direct een belastingteruggave op, waarmee de liquiditeitspositie van uw onderneming wordt verbeterd. Door de vrije afschrijving kan de belastingbesparing op afschrijvingen worden gemaximaliseerd.

10. Uw kind in zaken? Geef een lening als durfkapitaal

Gaat uw dochter of zoon in zaken en kan uw kind als startende ondernemer wel een financiële impuls gebruiken? Ga dan eens na – in overleg met uw adviseur – of u geen lening als durfkapitaal aan uw kind kunt verstrekken. Dat levert u als crediteur enkele leuke fiscale voordelen op. Een vrijstelling in box 3 tot een bedrag van € 53.421 en een extra heffingskorting van 1,3% over de waarde van de geldverstrekking. Redt uw zoon of dochter het niet, dan kunt u – als voldaan is aan de bij de wet gestelde voorwaarden – een verlies tot maximaal € 46.984 als persoonsgebonden aftrek in mindering brengen op uw inkomen.

11. Ontbind uw man-vrouwmaatschap

Bent u een vrije beroeper en drijft u uw praktijk in de vorm van een maatschap met uw partner? En verricht uw partner hoofdzakelijk - voor 70% of meer - ondersteunende werkzaamheden in de maatschap? Houd er dan rekening mee dat uw partner geen recht heeft op de ondernemersfaciliteiten, omdat niet voldaan wordt aan de gebruikelijkheidstoets. Verder zal in de inspecteur in dergelijke situaties de winstverdeling in de maatschap willen corrigeren en de ondersteunende partner slechts een bescheiden aandeel in de praktijkwinst toerekenen. De belastingrechter is het daar al snel mee eens, zo blijkt uit meerdere uitspraken. In dergelijke situaties kan het aantrekkelijk zijn om de man-vrouwmaatschap te ontbinden en de ondersteunende partner voortaan een reële arbeidsbeloning te gaan toekennen. De vrije beroeper zet de praktijk dan voort als eenmanszaak en kan de reële arbeidsbeloning voor de meewerkende partner als bedrijfskosten opvoeren; de meewerkende partner moet die beloning in box 1 aangeven. Deze optie is al snel voordeliger als de arbeidsbeloning voor de ondersteunende partner hoger uitkomt dan het winstaandeel in de man-vrouwmaatschap: de praktijkwinst wordt dan beter gespreid over de vrije beroeper en de meewerkende partner waardoor een groter progressievoordeel gerealiseerd kan worden. Het is een kwestie van rekenen.

12. Arbeidsongeschikte als ondernemer

Geheel of gedeeltelijk arbeidsongeschikten die een bedrijf willen beginnen, wordt vanaf 1 januari 2007 een fiscale stimulans geboden. Zij krijgen een aftrekpost van € 12.000 in het eerste jaar, € 8.000 in het tweede jaar en € 4.000 in het derde jaar waarin zij startende ondernemer zijn.

Voorwaarde voor de aftrek is dat zij op jaarbasis ten minste 800 uren werkzaam zijn voor hun onderneming: de grens van het urencriterium van 1 225 wordt voor deze groep startende ondernemers verminderd tot 800 uren.

Door nog dit jaar de noodzakelijke maatregelen te nemen kunt u direct volgend jaar als ondernemer van start gaan.

13.

De
én
zijn
als

kan

deel

kosten van gas, licht en water). Hof Den Bosch heeft recent beslist dat dit verschil in behandeling onaanvaardbaar is: de ondernemer-eigenaar van een privé-woning kreeg een hogere kostenaftrek voor de zakelijke werkruimte in de woning.

Zorg ervoor dat uw adviseur de aanvullende kostenaftrek tijdig bij de inspecteur aankaart.

Wonen en werken in één pand: meer kostenaftrek

ondernemer die in zijn privé-woning woont werkt, kan de kosten van de werkruimte in woning slechts als bedrijfskosten opvoeren er fiscaal bezien sprake is van een 'kwalificerende werkruimte'. Is dat het geval, dan is een beperkte kostenaftrek mogelijk: de wet staat een jaarlijkse, forfaitaire aftrek toe van 4% van de verkoopwaarde van het gedeelte van de woning dat als werkruimte wordt gebruikt. Heeft de ondernemer een huurwoning, dan hij meer kosten voor de werkruimte opvoeren: aftrekbaar is dan een evenredig van de huur én de huurderslasten (zoals de

14. Vermogensetikettering: privévermogen of bedrijfsvermogen?

De ondernemer die een pand koopt en dat voor zakelijke én privé-doeleinden gaat gebruiken, moet de regels van de vermogensetikettering op dat pand toepassen. Centrale vraag daarbij is of hij het gehele pand tot zijn ondernemingsvermogen moet rekenen, of alleen het gedeelte dat voor de bedrijfsuitoefening wordt gebruikt. Een belangrijk criterium daarbij is of het pand bouwtechnisch splitsbaar is in een bedrijfs- en een privé-gedeelte. Is dat het geval, dan moet het pand dienovereenkomstig geëtiketteerd worden: het bedrijfsgedeelte is verplicht ondernemingsvermogen, het woongedeelte verplicht privé. De ondernemer heeft dan géén keuzerecht.

De Hoge Raad heeft dit uitgangspunt in een recente uitspraak genuanceerd. Als er sprake is van een juridisch ongesplitst pand, behoort het niet-bedrijfsmatig gebruikte gedeelte van dat pand tot het keuzevermogen: de ondernemer kan binnen de grenzen van de redelijkheid kiezen of hij dat gedeelte van het pand tot zijn privé- of tot zijn ondernemingsvermogen rekent.

Heeft u het afgelopen jaar geïnvesteerd in een woon-werkpand? Beoordeel deze investering dan samen met uw adviseur om een correcte vermogensetikettering veilig te stellen.